

DOMOVINA

Oglasi:

za 1 mm x 60 literatnega stolpca mali 80 vinarjev, srednji 126 K, poslani, poznamtate in reklamo 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredo in petkih.

Upravništvo „Domovina“ v Ljubljani, Sedna ulica 6. Uredništvo „Domovina“, Miklošičeva c. 18, Tel. 72.

Narodnina:

En celo „Domovina“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Potkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Sestava pokrajinske vlade za Slovenijo.

Pri sestavi koncentracijske vlade v Beogradu so stranke sklenile pogodbo, da se imajo pokrajinske vlade nemudoma nanovo sestaviti, in sicer po načelu osrednje vlade, t. j. glede števila mandatov in glede razdelitve resortov, zlasti da ima tam, kjer ima ena stranka predsednika, druga stranka zasesti notranji resort.

Kljub temu dogovoru dr. Brejc še vedno ni odstopil. Kakor je bilo pričakovati, so začeli klerikalci izmikati. V Beogradu se sicer v njihovem imenu pogaja dr. Korošec z demokrati in seveda pri tem zavlačuje odločitev. V Ljubljani pa je SLS, potem ko je dr. Korošec poslal iz Beogra-

da natančna navodila, poklicala JDS na skupno sejo, kjer je vabila na sporazum glede sestave nove pokrajinske vlade v Ljubljani, vendar pa istočasno izjavila, da ji o vsebini kake pogodbe v Beogradu ni čisto nič znano in da se smatra vezano le v toliko, da bi bili obe stranki zastopani v vladi.

Iz tega nastopanja klerikalcev sledi jasno, da skuša SLS izmikati. JDS je odločena, da se drži pogodbe pošteno in lojalno. Klerikalci v Ljubljani in v Beogradu dogovorno s Protičem delajo na to, da se koncentracijska vlada razbije.

Iz narodnega predstavništva.

LDU Beograd, 7. junija, 96. redni sestanek začasnega narodnega predstavništva je otvoril podpredsednik dr. Ribar ob 5.30 popoldne, nakar je tajnik dr. Mihajlovič prečital zapisnik zadnje seje, kakor tudi razne peticije, ki so se izročile odborom. Zatem so bile predložene nastopne interpelacije: Interpelacija poslanca dr. Nežiča o eksploataciji rudnika Lubije, nadalje interpelacija poslanca dr. Dinka Puca zaradi opuščanja službene pragmatike za uradništvo v Sloveniji, interpelacija istega poslanca zaradi povratka jugoslovanskih vojakov iz Sibirijske, nadalje zaradi dobrovoljcev v naši vojski. Zatem je postavil poslanec Djordjevič na ministra za trgovino vprašanje zaradi prepovedi izvoza živil in zaradi poslovanja Središnje zadruga za uvoz in izvoz. Minister za trgovino dr. Ninčič je v svojem odgovoru poudarjal principe svobodne trgovine, ki jih smatra za zelo škodljive naši državi, in sicer iz nastopnih razlogov: Svobodna trgovina ne jamči našemu narodu dovolj živil za vse bodoče leto. Večji del trgovine v naših krajih se nahaja v rokah tujih židov. Svobodna trgovina bi povzročila ogromno druginjo naših živil, ker bi se vse cene dvignile na višino svetovnih cen. Da bi se to preprečilo, bi bilo treba zopet uvesti sistem izvoznice. (Poslanci kličejo: Ne! Ne!) Ali pa bi bilo treba ustvariti institucijo, ki bi zavarovala na eni strani interese producentov, na drugi strani pa interese države. Zatem je minister v daljšem ekspoziciji obrazložil statute središnje zadruga. Nato je prišlo na dnevni red vprašanje poslanca Popovića na ministrskega predsednika zaradi javne varnosti v južni Srbiji. Ministrski predsednik dr. Vesnić je izjavil, da je prva dolžnost vsake vlade, da zagotovi mir in red v deželi in istotako smatra vlada za svojo največjo dolžnost, da zavaruje državljanom njihovo življenje in imetje. Izjavil je, da je vlada že pod-

zvela zadostne odredbe za pobijanje strašnega razbojništva, ki je razširjeno v nekaterih delih naše države. Minister za vojno in mornarico in minister za notranje stvari bosta v najkrajšem času odpotovala v posamezne kraje, da se prepričata, ali se odredeni ukrepi tudi izvršujejo. Vlada ne more dopustiti, da se azijski sistem, ki vlada v gotovih delih naše države, še nadalje vzdržuje, ker nam je potreba dokazov, da živimo v Evropi. — Po teh vprašanjih se je prešlo na dnevni red: Poročilo verifikacijskega odbora. Poročevalac poslanec Dušan Vasiljevič je prečital poročila od 6. in 10. marca. V načelu je prejelo poročilo narodno predstavništvo brez debate. V specialni debati pa je zahteval ministrski predsednik dr. Vesnić, naj se točka 3. poročila od 6. marca vrne odboru zaradi nove stilizacije. Z ozirom na to, da je ravno vlada zahtevala, naj se posamezen člen poročila verifikacijskega odbora vrne, je povzel besedo poslanec Jaša Prodanovič, ki je dokazoval, da vlada nima niti pravice zahtevati kaj takega. Zaradi tega je došlo do kratke debate med ministrskim predsednikom dr. Vesničem, poslancem Jašo Prodanovičem in poslancem Žujevičem, nakar je bil predlog vlade sprejet. Zatem je hotel podpredsednik dr. Ribar zaključiti sejo in določiti prihodnjo na soboto, in sicer z ozirom na to, da bi prišel v soboto na vrsto volilni red, in ker delujejo med tem tudi vsi drugi odbori. Zaradi odgoditve skupščine na 12. t. m. je došlo deloma do ostre debate. Posamezni poslanci so klicali: Mi hočemo delati! Došlo je do živahne razprave, ali bi ne bilo mogoče, sklicati prihodnjo sejo že prej. Po kratki izjavi ministrskega predsednika dr. Vesnića o tem predmetu je izjavil predsednik narodnega predstavništva, da zaključuje sejo in odreja prihodnjo za petek dne 11. t. m. ob 4. popoldne.

VOLILNI RED ZA KONSTITUANTO.

LDU Beograd, 7. junija. Danes se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 10. do 1. popoldne. Na tej seji so se razpravljala glavna vprašanja, ki se tičejo novega volilnega reda.

POGAJANJA MED NASO IN AVSTRIJSKO VLADO.

LDU. Dunaj, 8. junija. Dunajski korespondenčni urad javlja iz Beograda: Avstrijska državna tajnika dr. Löwenfeld-Russ in Paul ter sekcijski načelnik Riedl so bili pri svojem prihodu v Beograd sprejeti vpricho avstrijskega opravnika legacijskega svetnika Hoffingerja po trgovinskem ministru in zastopniku zunanega ministra dok-

torju Ninčiču in po ministru za promet dr. Korošču, katerima je ministrski svet poveril vodstvo pogajanj z avstrijskima državnima tajnikoma. Določili so najprej program pogajanj. Sestavili so dve komisiji, in sicer eno, ki naj bi obravnavala konkretna vprašanja, dobavo živil na eni strani in industrijskih izdelkov na drugi strani. Obe stranki sta poudarjali stremljenje po vzpostavitvi normalnih trgovinskih odnosov v okviru kolikor mogoče prostega prometa. Obojestranski referenti so že začeli posvetovanja v komisijah. Razen tega pa je imel državni tajnik za ljudsko prehrano dr. Löwenfeld-Russ razgovor z ministrom za prehrano Jojičem in državni tajnik za promet Paul z ministrom za promet dr. Koroščem. Pogajanja bodo končana prejkone tekom tega tedna.

PRIHOD JUGOSLOVANOV IZ SIBIRIJE.

LDU. Split, 8. junija. Dne 3. t. m. je prispel v Gruž iz Vladivostoka transport naših beguncev iz Sibirijske. Med njimi je 23 častnikov in vojakov in 180 civilistov. Takoj, ko je parnik odplul iz Vladivostoka, se je pojavila na njem pegavica in osepnice. Bolniki so se izkrcali v Hongkongu, kjer je bil tudi parnik desinficiran. V Gruž je dospelo vse osebje transporta zdravo, samo dva invalida sta bila oddana v vojaško bolnico.

IZJAVA CESKOSLOVAŠKEGA MINISTR-SKEGA PREDSEDNIKA.

LDU. Dunaj, 8. junija. (CTU.) „Neue Freie Presse“ priobčuje interview s češkoslovaškim ministrskim predsednikom Tusarjem. Tusar je izjavil, da je prva naloga vlade in strank, da omogočijo prehod iz revolucijske epohe v obnovitveno periodo. Ministrstvo mora računati s faktičnimi težkočami, ki so jih povzročile negotove razmere. Pričakovali smo, da bodo narodnostne skupine, ki se do sedaj niso udeleževale parlamentarnega dela, o prvi priliki izrazile svoje želje in pritožbe. V sedanjem razdobju je težko, pečati se meritorično s temi željami, ker morajo biti poprej rešena vprašanja, ki so takorekoč za državo življenjskega pomena. Nadalje je ministrski predsednik izjavil, da odkritosrčno želi dobrih odnosov in sodelovanja državljanov drugih narodnosti. Cilj bo dosežen, ko se bodo pojavile nove ideje, ki pomenjajo kategorične socialno-gospodarske zahteve časa. Naši odnosi do Poljske so razjasnjeni z zadnjim protestom zunanega ministra Beneša pri zvezi narodov. Češkoslovaška vztraja pri svojih naravnih, zgodovinskih in stvarnih pravicah in upa, da bo na Poljskem končno zmagal ozir na bodočnost nad trenutno taktiko.

TRGOVINSKA POGAJANJA MED ANGLIJO IN RUSIJO.

Kopenhagen, 8. jun. (Izv. por. „Domovine.“) V angleški spodnji zbornici je govoril včeraj ministrski predsednik Lloyd George o obnovitvi trgovinskih odnosov Anglije s sovjetsko Rusijo in izjavil pri tej priliki, da prevzema za novo politiko napram Rusiji vso odgovornost. Angleška vlada ima zanesljiva poročila, da so v Rusiji v resnici pripravljene velikanske množine rži in da so tudi v Ukrajini ogromne zaloge pšenice pripravljene za izvoz. Potrebna je le pametna pogodba, da se izkoristijo ti viri. Pogajanja z ruskim sovjetskim delegatom temelje po izjavah ministrskega predsednika na soglasnem sklepu konference v San Remu.

RUSKO-POLJSKA VOJNA.

LDU. Moskva, 8. junija. (Brezlično.) Frontno poročilo: Jugoziapadna fronta: Rdeče čete so zopet dosegle levi breg Dnjepra in nadaljujejo ofenzivo. Zasedle so zopet vse postojanke, ki so jih bile poprej izgubile.

VELIKANSKO OGORCENJE V ITALIJI ZARADI POVISANJA CENE KRuhu.

Milan, 8. junija. (Izvir. por. „Domovine.“) Nittijev odlok glede zvišanja cene kruha od ene na 1½ lire, je naletel po vsej Italiji na silen odpor. Celo Nittiju prijazni „Corriere della Sera“ odklanja to naredbo in izjavlja, da je popolnoma nesprejemljiva. V Milanu se je vršilo veliko zborovanje, ki je pozvalo socialistične poslance, naj sprejem Nittijevega dekreta v zbornici za vsako ceno preperečijo. Po zborovanju se je vršil po

mestu obhod, tekom katerega je padlo iz neke hiše na manifestante več streliv in je bilo par oseb ranjenih. — V mestu Bari je odgovorilo delavstvo na Nittijevo odredbo s splošno stavko, tekom katere je prišlo do divjih izgrediv. Kraljeva garda je oddala par salv. Veliko število mrtvih in ranjenih je obležalo na bojišču. — „Avanti“ pozivlja socialistične poslance, naj se otvoritvene seje zbornice dne 9. t. m. zanesljivo udeleže. Ker so tudi ostale stranke proti povi-

šanju cene kruhu, ni izključeno, da bo Nitti na dan otvoritve zbornice doživel odločilen poraz in prisiljen, da odstopi.

SMRT ODLICNEGA UCENJAKA.

Milan, 8. junija. (Izvir. por. „Domovine“.) Danes zjutraj je umrl v Bologni v 70. letu svoje starosti svetovnoznani fizik, Avgust Righi, učitelj Marconijev.

Kaj je z našo Adrijo?

Jadransko vprašanje še vedno stoji odprto in kakor vsa znamenja kažejo tudi upanja ni, da bi se kmalu rešilo, ker so v poslednjem hipu, ko bi se ono imelo končno rešiti, nastopili italijanski klerikalci, nahujskani iz Vatikana, proti nam. In klerikalci so v Italiji dosti močni, da onemogočijo vsak sporazum, ki Vatikanu ne bi ugajal.

Proti nam torej ne nastopa samo italijanski nacionalizem in imperializem, temveč tudi rimski papež, ki je popolnoma pozabil, da je poglavar katoliške cerkve, ki obsega najrazličnejše narode in se je postavil odločno in nedvoumno na stran italijanskega imperializma, katerega podpira z vso svojo avtoriteto in politično močjo.

Na Reko je poslal papež svojega posebnega vikarja Constantinija, znanega italijanskega nacionalista, ki je tudi takoj sklenil veliko prijateljstvo s pustolovcem d'Annunzijem, s katerim je po telovski procesiji dolgo skrivnostno konferiral v zakristiji. Izpovedoval se mu gotovo ni pri tej priliki d'Annunzio, ki k spovedi sploh ne hodi, temveč sta oba — pustolovec d'Annunzio in papežev vikar — delala načrte in naklepe proti Jugoslaviji, v prvi vrsti proti katoliškim Jugoslovanom, ker na ozemlju, ki bi ga Italijani radi imeli, žive samo katoliški Jugoslovani, ki jim rimski papež ne privoščiči narodne svobode, temveč dela na tem, da pridejo v italijansko sužnost.

Naše klerikalno časopisje o vsem tem molči, ono niti besedice ne črta proti zavratni politiki, ki jo vodi rimski papež, torej naš cerkveni poglavar, proti nam. To pomeni, da klerikalci odpravljajo peklensko politiko onega, ki se imenuje božjega namestnika na zemlji. Seveda, ljudstvo ne sme zvedeti, da je naš smrtni sovražnik ravno oni, ki je poglavar vere tega ljudstva, ker v tem slučaju bi se ljudstvo začelo povpraševati: ali je ta vera, ki služi umazanem italijanskim imperialističnim namenom, res prava vera od Boga, ali je pa to samo navadno sredstvo za izkoriščanje ljudstva? Do takega in podobnega razmišljanja ljudstvo ne sme priti, si misli naše klerikalno časopisje in zato tako trdovratno molči o vseh vatikanskih mahinacijah proti nam.

Zato pa ne sme molčati ono časopisje, ki si je vzelo za nalogo poučiti ljudstvo o vsem, posebno pa o vseh nevarnostih, ki mu pretijo od raznih strani.

Sporazum med nami in Italijo je bil že na pragu in menda ga je bilo treba samo še podpisati. Po tem sporazumu bi se imelo jadransko vprašanje rešiti sicer na veliko našo škodo, ampak za enkrat bi vendar naša država imela od njega vsaj to korist, da bi končno vendarle imela določene meje in prost izhod na morje, da bi se lahko gospodarsko razvila. V zadnjem hipu je pa Vatikan vtaknil svoje prste vmes, ker njemu sporazum ni ugajal, ker bi on rad videl, da bi Italija zaslužila čim več Jugoslovanov.

In danes se ne ve, kdaj se pogajanja zopet začnejo, danes smo — po krivdi rimskega papeža — od rešitve jadranskega vprašanja menda tako oddaljeni kot smo bili pred več kot poldrugim letom, ko smo vrgli raz sebe avstrijske verige in se ujedinili v svobodni Jugoslaviji.

Naši klerikalci pa ne najdejo niti besedice obsojbe, ki bi jo izrekli nad to umazano vatikansko politiko! Oni molčijo, kakor bi nič ne bilo in dokazujejo s tem ponovno, da imajo pred interesi Vatikana neomejen respekt, bodočnost in sreča naroda jim je pa deveta briga, ker oni služijo v prvi vrsti vatikanski samopašnosti.

Jugoslovani bomo morali izvojevati z Rimom — kraljevskim in papeškim — še hud boj, ker Rim je naslednik Dunaja, v Rim se je preselilo vse ono strupeno sovraštvo, ki nas je skozi stoletja bičalo z Dunaja, Italija hoče zavojevanj na naš račun in v tem jo podpira — rimski papež, ki se imenuje božjega namestnika na zemlji. Naš klerikalizem služi temu papežu in s tem posredno tudi italijanski imperialistični politiki — proti nam! Zato je rimski klerikalizem naš najhujši in najnevarnejši notranji sovražnik, ker služi brez-

pogojno Vatikanu, ki je tesno združen z italijanskim imperializmom.

Zato bomo morali s klerikalizmom prav temeljito obračunati in čim prej se to zgodi, tem boljše za narod in državo, ker gada na svojih prsih vendar ne bomo redili vso večnost!

Za sedaj pa moramo misliti na to, kako bi odbili udarec, ki nam ga pripravljata kraljevski in papeški Rim v bratski vzajemnosti. Ako se hoče doseči sporazumna rešitev, morajo Italijani vedeti, da Jugoslavija ne more čisto nič odnehati, ker je zaradi ljubelega miru že več kot preveč odnehala. Ako bodo Italijani stavili kakršnesibodi zahteve preko koncesij, v katere smo mi že privolili, potem naj antanta reši jadransko vprašanje na način, ki se njej zdi najpametnejši. V tem slučaju pa ona ne sme in ne more zahtevati od nas, da bi tako rešitev mi sprejeli in odobrili. Ne, za nas ostane vprašanje nerešeno, ampak zavihali bomo rokave za boj proti kraljevskemu Rimu in proti njegovemu zavezniku papeškemu Rimu!

In zmagali bomo mi — prej ali slej! Oropati se ne damo naših najlepših pokrajin in ko bomo močni dovolj, jih bomo osvobodili od roparskih rimskih rok, kakor smo se osvobodili iz rok Dunaja!

Discipline nam treba!

Kdo je odločil svetovno vojno? Še so imeli Rusi neizčrpne množice vojakov na razpolago, ko je padel carizem. A vojakom je manjkalo discipline. Vsak je vlekel na svojo stran, vsak je hotel vedeti več. Vodstvo je v nič deval. Nemci so potrošili stotine milijonov samo zato, da z letaki razderejo disciplino med Rusi. Dve leti po padcu Rusije je padla Nemčija. Disciplina na zapadni fronti je namreč tedaj odnehala.

Ravno tako kakor v vojski je v političnem boju. Tisti bo zmagal, ki bo imel disciplinirano armado. Kdor torej želi, da zmaga demokracija proti klerikalizmu, ta mora predvsem delati okrog tega, da zavlada v stranki — disciplina.

Napredni ljudje težje drže disciplino kakor neizobraženi in nesamostojni kimovci, ki tvorijo jedro klerikalne stranke. Pri nas misli vsak s svojo glavo in si skuša stvoriti sodbo. Ta sodba je mnogokrat prenačljena, ker ne pregleda vsakdo celotnega položaja, in potem zabavlja.

Zabavljanje je skoroda glavni znak sedanje dobe. Vse zabavlja, dela pa nič. Inteligenca zlasti, ta po gostilnah zabavlja, da je veselje. In vendar, če jo povprašaj, kaj hoče in kje so sadovi njenega dela, navadno ne izve prav nič. Mi smo v dobi nervoznega kritiziranja. Na malih hibah se izreka sodba nad vsem.

To zabavljaštvo rodi veliko škode. Čenčanje o „obupnem položaju države“, to so prazne flavze, ki nam pa škodujejo na narodni meji. V resnici ni nobena država v tako dobrem stanju kot naša! Malo več potrpljenja bi bilo nujno potreba. In tudi manj domišljavosti, zato pa več dela.

V stranki vsak misli, da je stvar lahka, in bi vse drugače in pametnejše ukrenil. A nobeden ne pomisli, da JDS od prejšnje narodnonapredne organizacije ni prav nič podedovala: brez gospodarske organizacije, brez prosvetne organizacije, brez časopisa, samo napredno misleča masa, a malo discipline. Taka je bila ta dedščina.

Vse, kar da trajno moč stranki, to treba šele ustvarjati. In tu treba pred vsem discipline.

Če iz središča pride poziv za prosvetno organizacijo, če se od tam naroči gotovo politično delo, tedaj treba resnično poprijeti zanj, ne pa obregovati se nad stvarmi, ki nimajo nič posla z organizacijo. Vsak bi hotel le ukazovati, sam se pa niti ganiti.

Vse politične vodje se opravlja glasno in tiho. Politično delo smatrajo mnogi kot osebno uslugo, ki se jo voditeljem stori!

Ko pa ob vsej tej nedelavnosti klerikalci dosežejo politične uspehe, takrat pa vsi zajamrajo. In zopet so krivi politični vodje.

Zato velja resen poziv: uspehi bodo le tedaj prišli, če bo naša organizacija krepka in če proderemo pri volitvah z močnim številom mandatov. Zato več discipline, več požrtvovalnosti!

Dopisi.

Iz Trebnega. Pod naslovom „Brez pijetete“ piše „Slovenec“ z dne 3. junija: „V bolnici usmiljenih bratov v Kandiji je dne 28. maja umrl ponesrečeni župnik g. Lovro Lah. V nedeljo dne 30. maja so ga z navadnim vozom prepeljali v Dobrnič, kjer je bil pokopan. Brez spremstva, brez duhovnika, tudi zvonovi mestni in šmihelski so molčali... Ljudstvo se je naravnost zgrazalo nad toliko breztaktnostjo. — Kje je krivda?“ — Gospodje pri „Slovencu“, povemo Vam, kje je krivda. Na binkoštno soboto sta pila v Podgabru župnika Lah in N. kakor Malajca. Vračajoč se domov, se je župnik Lah ubil v brezmejnih pijanosti. Ljudstvo se je pač zgrazalo, toda ne nad molkom zvonov, ampak nad tem, da se duhovnik napije kot žival in vsled tega ubije. Toliko gospodom okrog „Slovenca“ v vednost.

Iz Novega mesta. V nedeljo dne 13. junija ob enajstih predpoldne se bo vršilo v Novem mestu na Glavnem trgu veliko zborovanje, da ustanovimo podružnico Jugoslovanske Maticice za novomeški okraj. Govorniki bodo razložili občinstvu plemeniti namen in važnost Jugoslovanske Maticice, ki naj bo dobra mati našim nesrečnim zaslužjenim rojakom in naj jih varuje narodnega in gospodarskega pogina pod laškimi in nemškimi jarmom. Jugoslovanska Matica se mora razširiti po vsej državi, vsak zaveden Jugoslovan bodi njen član ali vsaj podpornik, in če je imovit, njen dobrotnik. Ustanovno zborovanje podružnice v Novem mestu naj izpriča, da smo tudi v novomeškem okraju dovolj narodno zavedni, in da hočemo kolikor treba pripomoči, da bodo naši pomilovanja vredni rojaki mogli zvesti ostati svoji jugoslovanski domovini, dokler tudi zanje pride ura osvoboditve. Upamo, da bodo naši rojaki vseh stanov, zlasti tudi kmetovalci iz vasi bližnje in širše okolice Novega mesta prihiteli v velikem številu in ob tej priliki javno izpričali, da so za pravico naše domovine in da ne pozabijo rojakov, ki jih je krivična odločba odtrgala od nas. Pričakujemo od vseh strani velike udeležbe vseh slojev našega prebivalstva brez razlike strankarske pripadnosti. — Pripravljalni odbor.

Gospodarstvo.

g. Premijiranje konj. V področju konjerejskega odseka 3 vršijo se letos ogledovanja in premijiranja konj dne 12. julija v Brezicah za okraja Brežice in Sevnica, dne 14. julija na Grobelnem za okraj Šmarje in šentjurski okoliš, dne 15. julija v Zalcu za okraje Gornji grad, Vransko, Laško in Celje, dne 19. julija v Središču za okraj Ormož, dne 20. julija v Ptujju za okraj Ptuj, dne 21. julija v Spodnji Polskavi za okraj Slovenska Bistrica, dne 22. julija v Konjicah za okraj Konjice, dne 26. julija v Dolenji Lenjavi, dne 27. julija v Murski Soboti za Prekmurje, dne 28. julija v Radencih za okraj Gornja Radgona, dne 29. julija v Ljutomeru za Ljutomer, dne 2. avgusta pri Sv. Lenartu za Sv. Lenart, dne 3. avgusta v Mariboru za okraj Maribor, dne 4. avgusta v Sinči vasi, dne 5. avgusta v Grabštajnu za okrajno glavarstvo Velikovec, dne 6. avgusta v Slovenjgradu za okraje Slovenjgradec, Marenberg, Šoštanj in koroške občine, ki spadajo pod okrajno glavarstvo Slovenjgradec. Premijirali se bodo tudi letos eno- in dvetletni žrebci.

g. Čudno gospodarstvo. Pri nastopu Protič-Korošceve vlade so začele nenadoma silno naraščati cene živil in takrat so klerikalci zagnali silen krik, češ, v državi primanjkuje živil, ker jih je demokratična vlada izvozila v inozemstvo. To se je trdilo celo uradno in klerikalci so s tem prav pridno agitirali za svojo stranko. Sedaj se je pa na enkrat pokazalo, kako nesramno so takrat klerikalci lagali. Dobra letina, ki se nam obeta, je prisilila spekulante, da so spravili na trg velikanske zaloge kritih živil in kmalu se je videlo, da imamo živil veliko več kot jih potrebujemo in sedaj je vlada dovolila izvoz več tisoč vagonov pšenice in drugih poljedelskih pridelkov in 10.000 svinj! Klerikalcem nikdar nismo verjeli, sedaj pa vsak lahko sprevidi, da je vsaka beseda, ki jo klerikalec izgovori, čisto na-

vaдна laž in obrekovanje. Najlepše pa se pride. Mesto da bi onim brezvestnim špekulantom, ki so živela skrivali, ta živila odvzeli in jih prodali v korist države ali na drug kak koristen način razpolagali z njimi, hočejo dati špekulantom z izvozom priliko, da živila dobro prodajajo v inozemstvo, da ne bi trpeli škode zaradi svojih slabih špekulacij! Seveda mora imeti tudi tukaj vmes svoje prste Protič-Koroščeva „Središnja zadruga“, ki bo vodila ves ta izvoz. Takih lumparij so zmožni radikalci in klerikalci: špekulante in izkoriščevalce ljudstva podpirajo!

g. Kupčija z jajci. Razmere v kupčiji z jajci so postale jako težavne. Ob času, ko so cvetele izvoznice, so si ljudje, ki so spravili tudi le en vagon-jaje v inozemstvo z dobrim denarjem, zaslužili lepe svote. Glas o teh dobičkanosnih kupčijah je šel po deželi. Privabil je v to težko eksportno trgovino mnogo špekulantov, ki niso strokovnjaki in ki niso vedeli, da razvajeno inozemstvo kupuje le prvovrstno blago. Velike množine jaje so nakupili špekulantje v prvi spomladi in jih držali za čas, ko se zopet odpre začasno prepovedan izvoz. Hoteli so se tudi okoristiti z dobrim slovesom, ki ga imajo jajca štajerskih izvoznih firm in so pošiljali znatne množine jaje na mariborsko postajo. Pri nas doma po mestih je bila še marca in aprila prav trda za jajca. Plačevati je bilo pretirane cene. Tudi sedaj je na ljubljanskem trgu majhna ponudba za jajca in je treba plačati za sveža jajca odločno previsoko ceno po 1 K in tudi 1-10 K. Medtem, ko je domači konsumt primoran drago plačevati, je v Prekmurju samem velika obilica jaje brez kupca. V Mariboru pa stoji mnogo tovorov z jajci, katera so se pokvarila, ker so predolgo stala. Mnogo tega blaga je šlo v Dravo in na gnoj. Mnogo blaga pa se mora prebrati in nanovo naložiti. Božja pravica je segla vmes in potipala špekulante, ki so kupičili blago ob času velike domače potrebe. Mnogo se jih je občutno opeklo. Blago je medtem začelo padati v cenah. V Avstriji se dobe jajca že na Dunaju po 3½ do 4 K. V Švici je cena tudi padla. Na meji strogo preiskujejo blago. Tudi so Švicarji zelo iznajdljivi v iskanju najrazličnejših napak in zadržkov. Najhujši udarec za izvoz jaje pa je hkratu s padanjem cen na zunanjih trgih prinesla naša izvozna carina. Jajca sme se izvažati prosto, ali treba je plačati izvozno carino, ki znaša 30.000 frankov za vagon, za eno jajco okoli 1-80. Ob današnjih cenah je ta carina neznosna. Interesentje zahtevajo izdatno znižanje. Če se hoče vzdržati eksport, je znižanje potrebno. Potrebno pa bi tudi bilo, da bi ti izvozniki postavili od časa do časa jajca na domači trg ter tako zlomili odločno pretirane cene na ljubljanskem trgu.

Politični pregled.

V Beogradu imamo že dolgo koalicijsko vlado, v kateri je močno zastopana tudi demokratična stranka,

na Slovenskem pa še vedno vladajo klerikalci brez vsake kontrole, po svoji volji in bi hoteli, da bi tako ostalo za vse večne čase. V Beogradu se vršijo pogajanja zaradi rekonstrukcije slovenske deželne vlade, ampak do sedaj brez vsakega uspeha, ker stavljajo klerikalci pri tem naravnost vnebovpijočo zahtevo, da ostane dr. Brejc predsednik, Remec pa poverjenik za notranje zadeve, da bi mogli klerikalci nemoteno pritiskati na ljudstvo pri volitvah. „Sporazum“ na tej podlagi je, seveda, nemogoč, ker demokratična stranka zahteva z vso odločnostjo zase polovico poverjeništev in in med temi tudi poverjeništvu za notranje zadeve.

Med slovenskimi socijalisti je nastal

popoln razdor

in sedaj bomo imeli socijalne demokrate z njihovim glasilom „Naprej“ in komuniste z glasilom „Rdeči Prapor“. Katera stranka bo močnejša, o tem je danes težko govoriti, ampak zdi se, da je močnejša komunistična struja, ki hoče z nasilnimi sredstvi izpremeniti ves državni red, odpraviti zasebno lastnino in proglašiti diktaturo proletarijata. V Jugoslaviji niso dani nobeni pogoji za uspeh stranke s takimi načrti, ker Jugoslavija je po večini kmetska država in kmetje so odločni nasprotniki komunizma.

Narodno predstavništvo bo imelo menda kmalu priliko razpravljati

o volilnem redu za konstituanto,

ki je v odseku že izdelan in vsebuje baje tudi potrebno določilo, da duhovščina ne sme zlorabljati prižnice za volilno agitacijo. Klerikalci se sicer upirajo z vso odločnostjo, ki bi bila vredna boljše stvari, tej določbi, ampak tukaj bodo menda vseeno pogoreli, ker odsek vztraja na tem in v zbornici tudi klerikalci ne bodo dobili večine za eventualni spreminjevalni predlog, ker v tem jih gotovo niti njihovi zavezniki, srbski radikalci, ne bodo podpirali. Bil bi pa tudi že skrajni čas, da se prenehajo porabljati cerkve kot klerikalni agitacijski lokali, temveč da se vrnejo svojemu pravnemu namenu: božji službi. Volilni red pride menda v razpravo v narodnem predstavništvu že v teku najbližjih dni. Volilna pravica bo splošna in enaka, s proporcijnim sistemom in pride na vsaj 30.000 prebivalcev po en poslanec. Slovenija bo razdeljena v dve volilni okrožji: Kranjsko z borovljskim okrajem na Koroškem in Štajersko z velikovškimi okrajem na Koroškem in Prekmurjem. Skupaj bi odpadlo na Slovenijo kakih 40 poslancev.

Na rusko-poljskem bojišču je prišlo do zastoja, ker so

Poljaki ustavili svoje umikanje,

ki je bilo prvih dni ruske ofenzive prav sumljivo hitro. Ampak to nikakor še ne pomeni, da je zadeva za Poljake povoljno končana, ker vrhovni poveljnik ruske armade, general Brusilov, ni človek, ki bi kar divjal naprej, posebno še zato ne, ker so prometne razmere na Ruskem zelo slabe, pa je dovoz potrebnih živil in vojnega materiala dosti počasen. Vsekakor je jasno, da so se Poljaki malo preveč zaleteli, ko so začeli vojno z Rusijo na željo Pariza in Vatikana in želeli bi bilo, da Poljaki pridejo čim prej do spoznanja, da pobirajo kostanj iz žrjavice za francoske kapitaliste in vatičanske politične samopašnike, ker toliko moči bo Rusija vedno imela, da jih zavrne v njihove prave meje. To trdi tudi znani voditelj ruske ustavno-demokratske stranke, Pavel Miljukov, ki je vse prej kot boljševik in vendar poziva vse Ruse na složen odpor proti poljskim imperialističnim stremljenjem. Tudi general Brusilov ni boljševik in vendar poziva vse ruske oficirje, ki so zbežali iz Rusije pred boljševiki v inozemstvo, da se vrnejo v domovino in vstopijo v armado, da branijo domovino. Proti zunanjim sovražnikom je Rusija edina in ta edinost je najsigurnejši porok za uspeh.

V sosednji nam Avstriji je vsak dan slabše in nobenega upanja ni, da bi se razmere v do glednem času zboljšale. Zaradi neznosnih prehranjevalnih razmer je prišlo do tega, da so nastali

v Gradcu krvavi nemiri,

ki še niso prenehali in mesto se nahaja v pravem vojnem stanju. Po glavnih trgih so postavljene strojnice in orožništvo in vojaštvo rabi orožje proti nemirnemu ljudstvu, tako, da je bilo pri tem že več mrtvih, zelo veliko pa ranjenih. Nemci so navzlic tem neznosnim razmeram, ki vladajo v Avstriji še vedno tako ošabni in domišljavi, da mislijo, da bodo koroški Slovenci pri plebiscitu glasovali za združenje z Avstrijo! No, kdor bi bil tako neumen, da bi silil na združenje z državo, v kateri se zaradi prehrane kri preliva, ta bi res zaslužil, da se ga odda v — blaznico. Naši Korošci niso tako neumni.

V Italiji se vršijo ostri notranji boji, ljudstvo se upira in vojaštvo mora sedaj tukaj, sedaj tam

uduševati ljudske vstaje,

ki so posledica neznosnih političnih, socijalnih in gospodarskih razmer, ker v Italiji je samostojnih kmetov zelo malo, večina kmetskega prebivalstva dela na veleposestvih za slabo plačilo in v tem tiči v glavnem vzrok večnim nemirom, ki od konca vojne sem pretresajo Italijo. Italijanski državniki pa na vse to ne mislijo in mesto da bi se vse posvetilo notranjemu pomirjenju države, sanjajo še vedno o zaslužnjenu jugoslovanskega ozemlja. Italijanski klerikalci, ki so bili za časa volitev za pravično ureditev jadranskega vprašanja, da so se s tem prikupili ljudstvu, ki tudi hoče mir, so sedaj pozabili na vse to in ravno oni so postali najhujši nacionalisti in ravno oni so največ krivi, da se jadransko vprašanje nikakor ne more rešiti.

Volitve na Nemškem so prinesle iznenadenje, ker je doživela na njih

dosedanja nemška vlada hud poraz,

posebno takozvani večinski (zmerni) socijalisti so izgubili prav mnogo mandatov, napredovali so pa takozvani neodvisni socijalisti, ki sicer niso komunisti, pa vendar veliko radikalnejši od ve-

činskih socijalistov. Komunisti pa niso dosegli nobenih znatnejših uspehov. Sedanja vlada se že pripravlja na odstop, da omogoči sestavo nove vlade, ki bi odgovarjala izidu volitev. Katoliški centum, ki je do sedaj skupno z večinskimi socijalisti bil na vladi, je prišel iz teh volitev enako močan, kot je bil do sedaj.

Novosti.

n. Dr. Brejc nagraduje avstrijakante. Ko je deželni predsednik dr. Brejc zvedel, da je dr. J. Hubad sovražil dobrovoljce, in da je prosil pri italijanski vladi, da ga premesti iz taborišča „veleizdajalcev“, imenoval ga je za člana vsprejemne komisije za rezervne oficirje v našo vojsko. Ko je pa čital, da je dr. Hubad kot avstrijski oficir odobral justifikacijo nad dalmatinskimi Srbi, češ, da bi dal vso dalmatinsko inteligenco pobesiti, ako bi on imel kaj govoriti ali odločati, poveril mu je vodstvo okrajnega glavarstva v Radovljici. Dr. Brejc je s tem pokazal, da se popolnoma strinja z nazori dr. Hubada in da so upravičeni znani očitki jugoslovanskih dobrovoljcev, da se pod vlado deželnega predsednika dr. Brejca vzdržuje in neguje v naših uradih avstrijski duh.

n. Tobak zopet dražji! Z 8. junijem so se cene tobaka zopet zvišale, in sicer: Najfinejši turški tobak, ki je stal doslej 52 K 100 g na 72 K, najfinejši hercegovski 48 K (doslej 36 K), fini turški zavojček po 25 g 9 K (doslej 6 K), fini hercegovski, zavojček po 25 g 6-50 K (doslej 5 K), srednjefini turški, zavojček po 25 g 4 K (doslej 3 K), najfinejši ogrski, zavojček po 25 g 2-50 K (doslej 1-80 K), srednjefini ogrski, zavojček po 25 g 2 K (doslej 1-50 K), domači tobak, zavojček po 25 g 1 K (doslej 80 v), klobase po 50 g 2 K (doslej 1-60 K), egiptovske svalčice 80 v komad, princeze 68 v komad, dame 42 v komad, sportke 32 v komad, ogrske 16 v komad, regalitke 4-80 K komad, trabuke in britanike po 4 K komad, operas 3-60 K komad, kuba portorike 2-40 K komad, portorike 2 K komad, viržinke 2-80 K komad, brazilke 1-60 K komad, viržinjica 1-20 K komad, namešane inozemske 80 v komad in kratke domače 60 v komad.

n. Nameravan atentat na Trumbiča in Pasiča? „Jugoslovanski list“ poroča iz Zadra, da so dne 23. maja, ko bi se imela pričeti v Pallanzi pogajanja med jugoslovanskimi in italijanskimi delegati, odpotovali iz Zadra proti Pallanzi trije sumljivi ljudje, ki so imeli namen, izvršiti atentat na Trumbiča in na Pasiča, kakor tudi na nekatero vodilne italijanske državnike, ki niso italijanskim iredentovcem po volji. Ko pa so na potu izvedeli, da je konferenca v Pallanzi preložena, so se zopet vrnil v Zader. Kaj je na stvari resnice, seveda ni mogoče dognati.

n. Seton Watson v Ljubljani. V ponedeljek popoldne je prispel z avtomobilom iz Zagreba v Ljubljano znani angleški častnik Seton Watson (Scotus Viator). Bil je sprejet od zastopnikov vlade in odposlanstva častnikarjev in raznih kulturnih društev. V hotelu „Union“ se je vršil gostu na čast komers, na katerem je nastopil pevski zbor „Glasbene Matice“. Watson ostane par dni v Ljubljani.

n. Kdor zna, pa zna. V Varaždinbregu je tamošnji župnik Novak zahteval od nekega kmeta za branje maše nič manj kakor 500 K v gotovini. Možakar je vrh tega najbrže tudi sto let prespal, drugače vsaj si ni mogoče razlagati njegove zahteve od župljanov, da mu morajo dajati za njegov vinograd delavce zastonj na razpolago. Seveda je dobil tudi zahtevi primeren odgovor. Kmetje so mu kratkomalo odgovorili, da je tlače že davno konec.

n. Wilson zopet težko bolan. Po poročilih časopisov je baje predsednik Wilson zopet težko zbolel in je njegovo stanje jako nevarno. Zdravniki bodo morali izvršiti najbrže operacijo.

n. Maršal Foch je imel te dni majhno nezgodo. Trčil je namreč s svojim avtomobilom ob neki tramvajski voz in zadobil pri tem nezatne poškodbe. Večje nesreče ni bilo.

n. Veliki protidraginjski izgredi so se vršili v ponedeljek v Gradcu. Demonstranti so hodili od trga do trga in zahtevali znižanje cen blagu. Ker pa se trgovci in branjevci niso za to niti zmenili, so demonstranti naskočili njihove stojnice in si razdelili vse blago. Izgredi so trajali ves dan in postajali zlasti proti večeru vedno opasnejši. Policija sama je bila brez moči. Poseči je moralo vmes tudi vojaštvo, ki je na vseh važnejših križiščih postavilo strojnice. Na več krajih se je

razjarjena množica spopadla z redarji in jih obmetala s kamni. Nastopila je tudi požarna bramba z brizgalnicami, kateri se je sicer parkrat posrečilo, razpršiti demonstrante, ki so se pa vedno iznova zbrali. Pozno v večer so hoteli vdreti v notranje mesto in navali najbrže na trgovine, ki so bile sicer ves dan zaprte. Ko je postal položaj jako kritičen, je vojaški kordon oddal dve salvi. Osem mrtvih, 18 težko in mnogo lahko ranjenih je obležalo različna mesta. Množica se je končno med splošno paniko razšla.

n. Židovska zalega na Dunaju postaja vedno neznosnejša. Za časa svetovne vojne je z golega „patriotizma“ na tisoče in tisoče Abrahamovih sinov iz vseh krajev pribežalo na Dunaj, kjer so našli gostoljubno zavetje. Polagoma pa so se te srake v tujem gnezdu preveč vdomačile in postale vedno hujska nadloga za domače prebivalstvo. Posvetili so se pred vsem verižništvu in navijanju cen. V plačilo za gostoljubje židi Dunajčane sedaj neusmiljeno odirajo, ne meneč se za njihovo splošno bedo. Da dajo duška svojemu ogorčenju proti židovski nesramnosti, so priredili Dunajčani v nedeljo velike protižidovske demonstracije, katerih se je udeležilo okoli 150.000 ljudi, ki so zahtevali takojšen izgon vseh takozvanih galiških židov-beguncev. Demonstracije so se vsled previdnega nastopanja oblasti končale brez prelivanja krvi.

n. Razbojniški napad na vlak pri Zaprešiču. V četrtek ponoči so nedaleč od postaje Zaprešič štirje oboroženi razbojnik napadli ljubljanski vlak z namenom, da ga oropajo. Navalili so na poštni voz in ukradli štiri kovčege z blagom v vrednosti 200.000 K. Z imenovanim vlakom se je vračalo mnogo Amerikancev in so razbojnik zato računali z bogatejšim plenom. Zasluga železniških organov je, da se niso izvršile večje tatvine. Neki dunajski trgovec, ki je bil lastnik enega ukradenih kovčegov, je hotel izvršiti samomor, ker je blago, ki se je nahajalo v kovčegu, predstavljalo visoko vrednost. Sopotniki so mu samomor preprečili.

n. Iz deželne blaznice na Studencu sta jo porisala te dni dva jako nevarna tička, namreč 35letni Karel Pevec in 25letni Franc Golubič. Razbila sta stensko omrežje in se spustila s pomočjo rjuh na tla, nakar sta v spodnji obleki pobegnila na Golovec, kjer pa so ju že istega dne ujeli. Oba možakarja imata precej kosmato vest. Da bi se zato izognila roki pravice, sta hlinila blaznost, nakar so ju poslali na opazovanje na Studenec. Sedaj sta oba zopet v luknji. Pevec je prebrisan ponarejevalec dokumentov in zlasti podpisov, Golubič pa stika mesto po svojih raje po drugih žepih.

n. Radi poizkušenege podkupovanja uradnih oblasti je bil te dni pred mariborskim sodiščem obsojen Franc Zebot, urednik klerikalnega „Slovenskega Gospodarja“ in znan klerikalni agitator in hujskač, na 400 K globe ali pa 40 dni zapora. Kakor znano, so klerikalci svoječasno radi njegove aretacije vpriporili silen hrup po svojem časopisju, češ, da je popolnoma nedolžen in samo žrtev politične maščevalnosti. „Slovenec“ bo sedaj o obsodbi po svoji stari navadi previdno molčal.

n. Črne koze se širijo po rajhenburški okolici in tudi po mestu samem. Zahtevale so že več žrtev.

n. Republikanska avstrijska himna. Nemška Avstrija je dobila sedaj svojo novo himno. Besedilo je zložil sam državni kancelar dr. Renner, uglasil pa je himno znani komponist Viljem

Kienzl. O habsburški himni kmalu ne bo več ne duha ne sluha.

n. Žrtve strupenih gob. V mestu Gödöllő na Madžarskem je postala ena cela oficirska družina žrtev strupenih gob. Stotnik Czyrda, njegova soproga in otroci so namreč jedli gobe, katere so malo poprej nabrali v bližnjem gozdu. Otroci in mati so umrli že ponoči, naslednje jutro pa tudi stotnik sam. Vsa zdravniška pomoč je bila zaman.

n. Razbojništvo v Srbiji. Po raznih macedonskih okrajih, zlasti na Kosovem polju, se klajajo razne razbojniške tolpe, ki neprestano ogrožajo varnost imetja in prebivalstva. Celo železniški vlaki niso varni pred njimi. Uboji, umori, roparski napadi in požigi so na dnevnem redu. Kakor smo že poročali, je med drugimi tudi narodni poslanec Tihomir Drašković nedavno tega postal žrtev razbojnikov. Poslanci iz Stare Srbije in pa prebivalci iz Kosovega so poslali k notranjemu ministru Davidoviču sedaj posebno odposlanstvo, ki je zahtevalo nujno pomoč proti neznosnim razmeram in zlasti pomnožitev orožništva.

n. Velika poneverba. Pri pregledovanju blagajne belgrajskega ravnateljstva državnih železnic so izsledili pri blagajniku Nušiču primankljaj 100.000 dinarjev. To je sedaj že tretja velika poneverba pri imenovanem ravnateljstvu.

n. Nov vir dohodkov je odkril mestni občinski svet v Pragi, kakor poročajo češki listi. Vsakdo, ki ima kakega slugo ali služkinjo, bo moral namreč plačati letno 60 K dakva.

n. Vlom v weimarsko knežjo grobnico. Neznani vlomilci so v soboto ponoči vlomili v knežjo grobnico na starem pokopališču v Weimarju in oropali krsti slavnih nemških pesnikov Goetheja in Schillerja. Zginilo je več zlatih in srebrnih vencev. Vlomilcem kljub vsestranskemu poizvedovanju dosedaj še niso mogli priti na sled.

n. Neprestane konjske tatvine. V ljubljanski okolici postajajo konjske tatvine vedno pogostejše. Samo od sobote do ponedeljka so bile izvršene kar štiri.

Razno.

r. Dve zraščeni otroški trupli. Iz Budjevic se poroča: V Moldaviji so našli trupli dveh šolskih deklic, katerih ena je bila z levo roko priraščena na desno roko druge. Mrtvi deklici ste stari 10 do 13 let. Policija kljub marljivemu poizvedovanju dosedaj še ni mogla dognati, ali gre tu za kak zločin ali pa samomor obeh zraščeni deklic.

r. Zakaj hodijo ljudje, ki so zablodili, v krogu? Znano dejstvo je, da ljudje, ki imajo zavezane oči, ki hodijo v gosti megli, ali ki so ponoči zablodili v puščavi, namesto, da bi šli naravnost, se premikajo v krogu. Misli se, da izvira ta pojav iz tega, ker niso obe nogi enako dolgi. Z daljšo nogo se napravi nezavedno daljši korak in tako se stopa nevede preveč na desno ali na levo, ker oko v navedenih slučajih nima zmožnosti presojevanja, kako noga stopi. Ta nazor se potrjuje po natančnih merah, ki so jih dobili pri merjenju skeletov. Izkazalo se je, da so bile pri devedesetih odstotkih oseb noge neenako dolge. To dejstvo je bilo potrjeno tudi od mnogoterih poskusov, pri katerih so se zavezale oči raznim osebam, ki so potem skoro vse hodile v krogih.

r. Angleška svetovna država. Iz ameriških virov posnemamo sledeče zanimive številke: Angleška svetovna država je obsegala začetkom vojne 13,153.712 kvadratnih milj zemeljske površine. (Rusija 8,647.657) francoske kolonije 4,983.086, Združene države 3,743.602, Brazilija 2,292.000, nemške kolonije 1,236.000). Tekom vojne je Anglija še pridobila 1,607.200 kvadratnih milj in 27,340.000 prebivalcev. Angleška svetovna država obsega torej sedaj več kakor četrtnino vse zemeljske površine in znatno več kakor četrtnino vsega prebivalstva na svetu. Popodatkih mornarskega ministrstva so iznašale izgube angleške trgovinske mornarice v vojni od 4. avgusta 1914. do 11. novembra 1918. skupno 2479 ladij. Kljub temu imajo Angleži sedaj za 5 % številnejše trgovinsko brodovje kakor pred vojno. Od nemškega vojnega brodovja je dobila Anglija po sklepu sveta četvrtino 70 %, Francija in Italija vsaka 10 %, Japonska 8 %, Združene države 2 %; vendar pa so Združene države na poseben ukaz predsednika Wilsona tudi ta dva odstotka prepustile nenasitnim Angležem. Vrh tega je angleška admiraliteta izvršila vse priprave za dvigljenje okoli 1000 torpediranih ladij, ki ne leže pregloboko v morju. Dobiček Anglije od svetovne vojne je najbolje označil lord Curzon pri predložitvi mirovne predloge v gornji zbornici z besedami: „Anglija je dobila v tej vojni vse in še mnogo več, kakor vse, po čemer je stremela, da dobi.“

r. Srce in saharin. Ze dolgo je med narodom nekaka mrznja proti saharinu, o katerem se govori, da vpliva slabo na srce; akoprav so zdravniki že ponovno poizkušali pobiti to mnenje, vendar še vedno prevladuje med narodom. Dunajski zdravnik dr. Heitler je objavil sedaj neki članek, v katerem opravičuje mrznjo ljudstva proti saharinu in pravi: O sladkorju se je vedelo že prej, da izvršuje gotove učinke na srce. Kos sladkorja vzbuja delovanje srca, žile bijejo krepkeje in vsak hribolazec pove lahko, kako dobro mu stori košček sladkorja, ako ga zavžije v času, ko je močno utrujen. Kaj pa je torej s saharinom, ki naj nadomešča sladkor? Profesor Heitler je dognal, da postaja bitje žile, kakor hitro pride saharin na usta, slabejše; nato sledi večje število manjših udarcev in pri tem postajajo kot izraz zmanjšenega delovanja sreca udarci sreca slabejši; vzrok tiči v grenkem prikus saharina.

Za smeh in kratek čas.

Ako ni ure. Gospod: „Koliko je še do Sinjega vrha?“ — Starček: „Navadno računamo dve pipi tobaka.“ — Gospod: „Jaz ne kadim, kako bom potem vedel.“ — Starček: „Ako boste sosedovemu Jožetu dobro plačali, bo šel gotovo z Vami in kadil pipo.“

Trda kava. Orožnik: „Ali bi mi skuhal kavo?“ — Ženica: „Kako, ker je še nisem nikoli doma je pa tudi nimam.“ — Orožnik: „Pa stopite k sosedu ponjo.“ — Ženica dobi v vasi perišče zrn in jih vrže v lonec z vodo. — Orožnik: „Sedaj je že pretekla ura, odkar ste jo pristavili, gotovo bo že kuhana.“ — Ženica gre pogledat in reče: „Ravno tako je še trda kot takrat, ko sem jo prinesla.“ — Orožnik: „Naj se le kuha, ne utegnem čakati.“

Pijanec — brez čevljev. Žena: „Kako, da si prišel tako pozno; pa brez čevljev.“ — Pijanec: „Veš, na koncu vasi sem zašel v tisto veliko blato. Pojdi pogledat s svetiljko, gotovo gleda kak del obuvala iz njega.“

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovnjah; bančna ekspozitura v Ptuju.

Delniška glavnica
in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
= valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica
K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog
K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči
in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje in
izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa to
nemška mesta.

Sprejema: Borzne uslužbe in jih izvršuje naj
hitroje.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne
papirje itd.

Daje predjme: na vrednostne papirje in
blago, ležerice v javnih skladiščih. Daje trgovske
kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.